

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2824/05
22.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Nikole Stanojevića, Mihala Rulića, Zvezdane Lutovac i Predraga Trifunovića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih Opštine Kraljevo, koju zastupa Opštinski javni pravobranilac, "BB", čiji je punomoćnik BV, tuženog VV i GG, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužene Opštine Kraljevo, izjavljene protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž. broj 1008/05 od 20. 7. 2005. godine, u sednici veća održanoj 22. 02. 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE revizija prvotužene, PREINAČUJE presuda Okružnog suda u Kraljevu Gž. 1008/05 od 20. 7. 2005. godine u stavu izreke pod II, tako što se USVAJA žalba prvotužene, pa se PREINAČUJE presuda Opštinskog suda u Kraljevu P. 1988/01 od 5. 5. 2003. godine u stavu I i IV izreke, tako što se ODBIJA tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se prvotužena obaveže da mu na ime naknade nematerijalne štete isplati i to za pretrpljene fizičke bolove iznos od 200.000,00 dinara, za pretrpljeni strah iznos od 100.000,00 dinara, za umanjene životne aktivnosti 70.000,00 dinara, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 5. 5. 2003. godine pa do isplate, i na ime naknade materijalne štete za negu i pomoć od strane trećeg lica iznos od 4.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 12. 6. 2001. godine pa do isplate, na ime troškova lečenja iznos od 18.750,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 14. 9. 2000. godine pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove spora u iznosu od 119.670,00 dinara, sve u roku od 15 dana od dana prijema presude, kao NEOSNOVAN.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kraljevu P. 1988/01 od 5. 5. 2003. godine u stavu prvom izreke prvotužena je obavezana da tužiocu plati na ime naknade nematerijalne štete po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 200.000,00 dinara, za pretrpljeni strah 100.000,00 dinara, za umanjene opšte životne aktivnosti 70.000,00 dinara i zbog naruženosti 50.000,00 dinara, sve sa zakonskom zateznom kamatom od 5. 5. 2003. pa do isplate, i na ime naknade materijalne štete za negu i pomoć od strane trećeg lica iznos od 4.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 12. 6. 2001. godine do isplate, na ime troškova lečenja iznos od 18.750,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 14. 9. 2000. godine do isplate, sve u roku od 15 dana od dana prijema presude i pod pretnjom prinudnog izvršenja. U stavu drugom izreke presude odbijen je tužbeni zahtev preko dosuđenog iznosa u stavu prvom i to po osnovu naknade nematerijalne štete za pretrpljene fizičke bolove za iznos od 250.000,00 dinara, za pretrpljeni strah do iznosa od 150.000,00 dinara, za duševne bolove zbog umanjena opšte životne aktivnosti do iznosa od 100.000,00 dinara, za duševne bolove zbog naruženosti do 50.000,00 dinara, sve sa zakonskom zateznom kamatom od 12. 6. 2001. godine do isplate i na ime naknade materijalne štete za negu i pomoć od strane trećeg lica za iznos još 6.000,00 dinara sa kamatom od 12. 6. 2001. godine do isplate, na ime troškova lečenja za iznos od još 20,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 14. 9. 2000. godine do isplate i na ime troškova nabavke lekova za iznos 5. 000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 14. 9. 2000. godine. U stavu trećem izreke presude odbijen je tužbeni zahtev tužioca da se obavežu drugo, treće i četvrtotuženi, da tužiocu plate na ime naknade štete solidarno sa prvotuženom Opštinom Kraljevo po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova 250.000,00 dinara, za pretrpljeni strah 150.000,00 dinara, za umanjene opšte životne aktivnosti 100.000,00 dinara, zbog naruženosti 50.000,00 dinara, sve sa zakonskom zateznom kamatom od 12. 6. 2001. godine pa do isplate i na ime materijalne štete na negu i pomoć trećeg lica iznos od 10.000,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom od 12. 6. 2001. godine pa do isplate, na ime troškova lečenja iznos od 18.770,00 dinara i na ime troškova nabavke lekova iznos od 5.000,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom od 14. 9. 2001. godine pa do isplate, dok se po stavu četvrtom obavezana užena opština da tužiocu na ime troškova spora plati iznos od 119. 670,00 dinara u roku od 15 dana od dana prijema presude pod pretnjom izvršenja.

Rešavajući o žalbi prvotužene izjavljenoj protiv te presude, Okružni sud u Kraljevu je presudom Gž. 1008/05 od 20. 7. 2005. godine u izreci pod I preinačio prvostepenu presudu u delu izreke u stavu prvom koji se odnosi na naknadu štete po osnovu naruženosti, tako što je tužbeni zahtev tužioca u tom delu odbio u celosti kao neosnovan. U izreci presude u stavu pod II potvrdio je prvostepenu presudu u preostalom delu stava I i u stavu IV izreke, te žalbu prvotuženu u tom delu odbio kao neosnovanu. U stavu pod III odbačena je žalba prvotužene koja se odnosi na stav III izreke prvostepene presude, kao nedozvoljena.

Protiv te presude Okružnog suda u Kraljevu u stavu pod II, prvotužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP ("Službeni list SFRJ" br. 4/77..."Službeni list SRJ" br. 27/92, sa svim izmenama i dopunama) u vezi člana 491. stav 4. ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04), Vrhovni sud je

našao da je revizija osnovana.

U postupku pred prvostepenim sudom utvrđeno je, da je na dan 11.5.2000. godine, dok je tužilac prolazio preko DD, na njega je odpozadi udario automobilčić kojim je upravljalo nepoznato dete, krećući se po trgu, usled čega je tužilac pao i zadobio tešku telesnu povredu u vidu preloma gornjeg okrajka leve butne kosti. U vezi zadobijene povrede tužilac je trpeo fizičke bolove i strah određenog intenziteta, a nakon završenog lečenja kod njega je došlo do umanjenja životne aktivnosti u određenom procentu i do naruženosti, pa je po tom osnovu tražio naknadu nematerijalne štete. Pored toga tuženi je tražio i naknadu materijalne štete za negu i pomoć od strane trećeg lica i troškove lečenja.

Dalje, utvrđeno je da je Odelenje za urbanizam, građevinarstvo i stambeno-komunalne delatnosti prvotužene opštine Kraljevo rešenjem od 3.4.2000. godine odobrilo drugotuženom zauzeće javne površine na navedenom trgu od 15.3. do 15.11.2000 godine sa pravom korišćenja 6 automobilčića, pod uslovom da se neometan prolaz pešaka, da se ne ometa rad drugim licima koja imaju odobrenje izdato od strane tog organa za privređivanje zabave putem zabavnih automobilčića, a određena je i startna pozicija na automobilčiću. Isto odelenje pod istim uslovima odobrilo i trećetuženom zauzeće javne površine na delu navedenog trga u iste svrhe rešenjem od 23. 6. 2000. godine za period od 1. 5 do 30. 9. 2000. godine, sa pravom korišćenja 5 automobilčića i sa određenom startnom pozicijom, a takođe pod istim uslovima odobrilo je i četvrtotuženom zauzeće javne površine na delu ovog trga rešenjem od 19.5.2000. godine za period od 1. 4. 30. 9. 2000. godine sa pravom korišćenja 6 automobilčića određenom startnom pozicijom. Navedena odobrenja su data na osnovu Odluke o komunalnom uređenju ("Službeni list Opštine Kraljevo broj 10/98). U toku 2000. godine komunalna inspekcija prvotužene je po službenoj dužnosti vršila inspeksijske kontrole zauzeća javne površine na navedenom trgu u više prilika po više osnova, pa je utvrđeno da su ostali tuženici koristili javnu površinu na navedenom trgu u skladu sa datim odobrenjima.

Kod tako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi zaključuju da postoji odgovornost prvotužene za materijalnu i nematerijalnu štetu koju je tužilac pretrpeo usled povređivanja na navedenom trgu, i da ta odgovornost proizilazi iz odgovornosti za stanje na javnim površinama kao i zauzeće istih po njenom odobrenju, shodno Odluci o komunalnom uređenju.

Ovakvo pravno stanovište nižestepenih sudova se po oceni Vrhovnog suda ne može kao pravilno prihvatiti. Na pravilno utvrđeno činjenično stanje pogrešno je primenjeno materijalno pravo kada su nižestepeni sudovi obavezali prvotuženu da tužiocu naknadi nematerijalnu i materijalnu štetu nastalu njegovim povređivanjem.

Zabrana prouzrokovanja štete je jedno od osnovnih načela Zakona o obligacionim odnosima. Kršenje tog načela, a to znači preduzimanje postupka kojim se drugom može prouzrokovati šteta, dovodi do zasnivanja obligacionog odnosa iz koga za jednu stranu proizilazi pravo da zahteva naknadu štete, a za drugu stranu proizilazi obaveza da tu štetu naknadi. Odredbom člana 154. istog zakona, predviđeno je postojanje odgovarajućih posebnih uslova za koje je vezano postojanje odgovarajućih vida odgovornosti za prouzrokovanu štetu. Tako je u stavu prvom predviđeno da, ko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice, u stavu drugom, da za štetu od stvari ili delatnost, od kojih potiče povećana opasnost štete za okolinu, odgovara se bez obzira na krivicu, a u stavu trećem da, za štetu bez obzira na krivicu odgovara se i u drugim slučajevima predviđenih zakonom.

U ovom slučaju šteta je nastala od opasne stvari, jer su automobilčići koji su korišćeni na navedenom trgu gde je tužilac povređen, u pokretu predstavljali opasnu stvar. Za štetu od opasne stvari odgovara njen imalac, a imaoce stvari smatra se pored sopstvenika stvari i lice kome je ta stvar data na privremeno korišćenje, shodno odredbi člana 174. i 176. st.1. ZOO. Korišćenje navedenih automobilčića na javnom trgu, gde se kreću pešaci, predstavlja opasnu delatnost, pa za tu štetu postoji odgovornost i lica koja se tom delatnošću bave. U ovom slučaju prvotužena se nije bavila tom delatnošću, niti je bila sopstvenik ili korisnik automobilčića, već su tu delatnost obavljali drugo, treće i četvrtotuženi uz odobrenje prvotužene. Prvotužena je ostalim tuženicima odobrenje dala u skladu sa Odlukom o komunalnom uređenju ("Službeni list Opštine Kraljevo broj 10/98), kojom je regulisano zauzeće javnih površina, a preko komunalne inspekcije u skladu sa tom odlukom vršila je kontrolu zauzeća tih površina i utvrdila da se iste koriste na dozvoljeni način odnosno u skladu sa datim odobrenjem.

Kod takvog stanja stvari ne postoji odgovornost prvotužene po principu objektivne odgovornosti, odnosno njene odgovornost za stanje na javnim površinama, jer je do štetnog događaja došlo na delu privremeno zauzete javne površine od strane ostalih tuženika u skladu sa važećom Odlukom o komunalnom uređenju, a koju je prvotužena bila ovlašćena da donese u smislu člana 113. Ustava Republike Srbije i člana 2. i 3. Zakona o komunalnoj delatnosti ("Službeni glasnik SRS" br. 16/97 i 42/98 od 18. 11. 1998. godine).

Sa napred navedenih razloga, a na osnovu člana 395. stav 1. ZPP, Vrhovni sud je reviziju usvojio i odlučio kao u izreci presude.

Predsednik veća-sudija,

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

